

ДО
Г-ЖА ЮЛИЯ НЕНКОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА
НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Относно: Значително, масово и трайно повишение на цените на дървата за огрев, пелетите и въглищата за битови нужди в България

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НЕНКОВА,

При омбудсмана постъпват множество жалби и сигнали от граждани относно наблюдавано от тях ограничено предлагане на пазара и повсеместното увеличение на крайните цени на твърдите горива за потребителите – физически лица, в България.

Подателите съобщават за значително, масово и трайно поскъпване на дървата за огрев, на пелетите за отопление и на въглищата за битови нужди на територията на цялата страна. Според тях тези неблагоприятни процеси започват още в края на летния сезон 2021 г. и ескалират в периода от м. октомври 2021 г. до сега.

Последните обявени данни на Националния статистически институт показват, че цените на стоките в групата „Твърди горива“ са се повишили през м. август 2022 г. на годишна база с 69,1%. В сигналите си до омбудсмана обаче гражданите твърдят, че за отделните видове горива поскъпването е значително по-голямо от посоченото средно увеличение.

Така например съобщават, че в условията на ограничено предлагане цената на дървата за огрев през м. юни 2022 г. е била около 110 лв. за пространствен кубичен метър (пр. куб. м), през м. юли 2022 г. – около 140 лв./пр. куб.м, през м. август 2022 г. – около 160 лв./пр. куб.м, а през м. септември 2022 г. – около 200 лв./пр. куб.м.

Потребители посочват актуални цени на дървата за огрев през настоящия месец в диапазона 180-220 лв./пр. куб.м. Тази информация се потвърждава и от публично достъпни източници.

Гражданите ме информират и за увеличение на цените на пелетите за отопление, както следва: от 350-410 лв./тон (в зависимост от конкретния вид на пелетите) през лятото на 2021 г., до 650-900 лв./тон през есенно-зимния сезон 2021-2022 г. и до 850-1000 лв./тон през м. септември 2022 г.

Потребителите изтъкват, че тези цени са непосилни за тях и очакват активни действия от компетентните държавни институции срещу спекулативните поскъпвания в сектора.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Налага се мнението, че ограниченото предлагане и повишенията на цените не могат да се обяснят с обективни причини, тъй като дървата за огрев и дървесината за производство на дървесни пелети са от местен български добив.

Нещо повече, според публични данни държавните горски и ловни стопанства са увеличили плановете си за добив на дърва за огрев за директна продажба на населението през 2022 г. с около 10% спрямо отчетените 926 хил. пр. куб.м за 2021 г.

В случай че не са налице обективни фактори за трайното, значително и повсеместно поскъпване на твърдите горива, следва да се предположи, че то е вследствие антиконкурентно поведение на участниците на съответните пазари. Това противоречи на нормативното изискване за добросъвестна търговска практика и оказва влияние върху икономическото поведение на потребителите.

Особен случай в разглежданата стокова група са въглищата и брикетите от въглища за битови нужди. На пазара на дребно тези горива са главно от внос, а поскъпванията се обясняват с търговската конюнктура в Югоизточна Европа.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НЕНКОВА,

Ограниченото предлагане на твърди горива и екстремното увеличение на цените им представляват проблем с голяма обществена значимост предвид данните, че около 40% от българските домакинства разчитат на твърди горива за отоплението на своите жилища през есенно-зимния сезон.

Освен това, за разлика от битовите клиенти на топлофикационните и на газоснабдителните дружества, тези български граждани не бяха включени в правителствената програма за финансова подкрепа от държавата срещу високите енергийни цени, действаща от м. декември 2021 г. до края на м. май 2022 г.

Предвид изложеното на основание Закона за омбудсмана се обръщам към Вас по компетентност с предложение за извършване на секторен анализ, с който да бъде проучена конкурентната среда на пазарите на производство и реализация на твърди горива – дърва за огрев, пелети и въглища за населението в България, както и на причините, водещи до наблюдаваното повишение на цените на дребно.

Очаквам да ме информирате за Вашето становище в разумно кратък срок.

С уважение,

**ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА,
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**